

РЕШЕНИЕ

№ 37890

гр. София, 16.11.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в
публично заседание на 20.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава В Симеонова, като разгледа дело номер **8795** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на 10а, ал. 4 от ЗЧРБ във вр. чл. 145 и сл. от АПК.

Производството е образувано по жалба на А. А. / А. А./, сирийска гражданка, живуща понастоящем в Република Т., [населено място], чрез адв. П. С. Д.-САК, със съд. адрес: [населено място], [улица], ет.1, срещу Отказ за издаване на виза от Генералното консулство на Р. България в И., издаден от завеждащ консулска служба при посолството на Република България в И. Р. Т.. Отказът е издаден на основание чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, доколкото след извършени проверки, че събиращите семейството си чужди граждани с получена закрила в Република България, реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане, липсва свидетелство за съдимост при подаване на заявлението.

Жалбоподателката твърди, че актът противоречи на правото на уважение към семейния живот и на принципа за правото на най-добрия интерес на децата и при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, както и неспазване на международноправните задължения на Р. България относно защитата на правата на човека. Иска отмяна на акта и присъждане на деловодни разноки.

В съдебно заседание жалбоподателката А. А., чрез АДВ. П. С. Д. – редовно призован, представлява се от адв.Д.. Адвокат Д. иска съдът да отмени отказа по съображения, подробно изложени в жалбата. Поддържа изложеното в жалбата.

Ответникът АСЕН З., КОНСУЛСКО ДЛЪЖНОСТНО ЛИЦЕ В ГЕНЕРАЛНОТО КОНСУЛСТВО НА Р. БЪЛГАРИЯ В ГР. И., Р. Т. – редовно призован, не изпраща представител.

СГП – редовно уведомена, не изпраща представител.

Съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 – виза "Д", не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека.

Жалбоподателката твърди, че е допуснато е съществено нарушение на административнопроизводствените правила, защото не е изпълнена изискуемата съгласувателна процедура с дирекция "Миграция" - МВР по отношение на предоставения хуманитарен статут на децата. Съгласно чл.30 ал.2 от НУРИВОВР, консулските длъжностни лица издават или отказват издаване на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция "К. отношения" въз основа на съвместно становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България.

Налице било противоречие с материалния закон, тъй като органът посочва разпоредбата на чл.10, ал.1, т. 9, т.17, т. 22 и т.24 от ЗЧРБ и вместо конкретно фактическо основание възпроизвежда съдържанието им. Посочено е, че след извършената проверка е установено, че събиращите семейството си чужди граждани с получена закрила в Република България, реално не пребивавали в страната, същото не отговаряло на истината.

В случая се наблюдавало несъответствие с целта на закона При издаването на отказа, административният орган не е съобразил принципа на съразмерност предвиден в чл. 6, ал. 2 и ал. 5 АПК, като не е направил преценка на степента на засягане на права и законни интереси на жалбоподателя и близките му.

При разглеждането на искането за издаване на виза, с посочена цел за същата посещение на семейство или приятели, органът следвало да съобразява тези обстоятелства във връзка с личния и семеен живот на жалбоподателката и било необходимо да се държи сметка за интересите на децата съгласно чл. 3, т. 1 от Конвенцията за правата на детето и за правото на личен и семеен живот съгласно чл. 8 ЕКЗПЧОС, за да не се допусне накърняване на интересите на децата и несъразмерно засягане на основни права и свободи на жалбоподателката и близките и.

На последно място следвало АО да се съобрази чл. 7, ал. 2 от Конвенцията за правата на детето, че държавите-страни по Конвенцията осигуряват, доколкото е възможно, правото на детето да познава и да бъде отглеждано от своите родители, в съответствие с националното си законодателство и със задълженията си, поети по съответните международни документи в тази област. Освен това, държавите-страни по Конвенцията осигуряват детето да не бъде разделяно от родителите си против тяхната воля, освен когато компетентните власти решат в съответствие с приложимите закони и процедури и при възможност за съдебен преглед, че такова разделяне е необходимо за висшите интереси на детето (чл. 9, ал. 1).

Съдът, като взе предвид твърденията на страните и прецени събраните доказателства по реда на чл. 168 от АПК, приема следното от фактическа и правна страна при цялостна проверка на основанията за законност на акта по чл. 146 от АПК:

Страните не спорят, че със заявление по образец от 09.02.2025 г. жалбоподателката е поискал от консулска служба при посолството на Република България в И., да ѝ се издаде виза тип "Д", поради желанието ѝ да се събере с нейните деца- Ш. А. И. и Х. А. И., които се намират на територията на страната и им е предоставен хуманитарен статут.

Не се спори, че по заявлението на жалбоподателя е издаден процесният отказ за издаване на виза "Д", издаден от завеждащ консулска служба при посолството на Република България в И..

Отказът е издаден на основание чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, доколкото е прието, че жалбоподателката реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане, липсва свидетелство за съдимост при подаване на заявлението.

Съдът приема, че оспореният отказ за издаване на дългосрочна виза вид "Д" е издаден от компетентен административен орган. Съгласно разпоредбата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ и чл. 10, ал. 1 от НУРИВОВР, визите се издават от дипломатическите и консулските представителства на Република България или от такива представителства на друга държава членка на Европейския съюз, с която Република България има сключено споразумение за представителство за приемане на заявления за визи и за издаване на визи. В тази връзка, по делото от страна на административния орган са представени Заповед № 6/13.02.25 г. на генералния консул на Р. България в Р. Т. и Заповед № 95-00-26/16.01.25 г. на министъра на външните работи, с които е възложено на ответника да съставя и връчва откази на визи по чл. 34 от НУРИВОВР.

Спазена е установената писмена форма на административния акт: отказът е на стандартен формуляр за уведомление и обосновка на отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза. Съдържат се реквизитите по Приложение № 7 от НУРИВОВР, изискуеми и от общите изисквания на АПК, в съобразителната му част са посочени поредният номер и датата на заявлението на чужденеца, посочена е разпоредбата от приложимия нормативен акт – чл. 10, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ, изложени са последователно приетите за установени от органа факти, анализирана е относимата правна уредба, формирани са ясни правни изводи. Диспозитивът на акта кореспондира на неговата обстоятелствена част. Актът носи подпис на неговия издател. Указан е редът за неговото обжалване. Съдът не приема възражението на жалбоподателя, че актът е немотивиран, доколкото само преписва разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ.

Действително, в отказа са възпроизведени посочените разпоредби без други мотиви. Това, обаче, е направено в рамките на административно производство, в което са обсъдени приложените към заявлението документи, както и становище на ДАНС № М-7383, екз. ед., с което е дадено отрицателно становище за уважаване на заявлението, което на базата на документите по преписката, посочва, че жалбоподателката реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане, липсва свидетелство за съдимост при подаване на заявлението.

Следователно оспореният административен акт е издаден в съответствие с разпоредбата на чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК.

Отказът за издаване на виза "Д" е издаден на основание чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, доколкото е прието, че жалбоподателката реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане, липсва свидетелство за съдимост при подаване на заявлението.

Съгласно чл. 10, ал. 2 от ЗЧРБ, в случаите по ал. 1 може да бъде издадена виза или разрешено влизането на територията на Република България по причини от хуманитарен характер или когато това се налага от държавния интерес или от изпълнението на международни задължения.

Не се установяват допуснати нарушения на административно-производствените правила от категорията на съществени, съставляващи основание за неговата отмяна по аргумент от

нормата на чл. 146, т. 3 от АПК. Актът съответства на материалния закон и неговата цел по следните съображения:

В разпоредбата на чл. 10, ал. 1 ЗЧРБ са регламентирани фактически основания, при наличие на които компетентните органи са овластени да откажат издаване на виза или влизане в страната на чужденец. В оспорения отказ ответникът е визирал няколко от тях. Съгласно чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ се отказва издаване на виза на жалбоподателката, защото събиращите семейството си чужди граждани с получена закрила в Република България, реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибегват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане, липсва свидетелство за съдимост при подаване на заявлението.

Следователно издаването на благоприятен за молителя акт е обусловен от кумулативната даденост на две фактически основания – да бъдат установени от една страна целта на планирания престой, а от друга – условията за него.

При разглеждането на заявленията за издаване на виза компетентните органи притежават широка свобода на преценка за условията за прилагане чл. 32, § 1 от Визовия кодекс /Регламент (ЕО) № 810/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността/, както на релевантните факти, за да могат да установят дали посочените в тези разпоредби основания препятстват издаването на заявената виза. Намерението на законодателя на Съюза да остави голяма свобода на преценка на посочените органи следва от чл. 21, § 1 и на чл. 32, § 1 от Визовия кодекс — разпоредби, които задължават тези органи да "преценяват дали кандидатът представлява риск за незаконна имиграция", и да обръщат специално внимание на определени аспекти от положението, в което се намира последният, и да установят дали са налице "основателни съмнения" относно определени обстоятелства. Съществува принцип на международното право, известен като една от характерните прояви на държавния суверенитет, съгласно който държавите имат право да контролират влизането на тяхна територия на лица, които не са техни граждани. Макар държавите-членки да са се съгласили да се откажат от прилагането на такъв принцип по отношение на европейските граждани, чиято свобода на движение е гарантирана с "основната конституционна харта" на Съюза, това не е така по отношение на достъпа до териториите на държавите членки на граждани на трети страни, още повече когато липсва позоваване на каквато и да било тясна семейна връзка с гражданин на Съюза. СЕС е постановил, че автоматичният отказ, изискван от държавите-страни по Конвенцията за прилагане на Шенгенското споразумение в случай на неспазване от страна на кандидата на условията за влизане, е "израз на принципа на сътрудничество между договарящите държави, който е в основата на достиженията на правото от Шенген и е необходим за функционирането на система за интегрирано управление, което гарантира високо и единно равнище на контрол и наблюдение като следствие от свободното преминаване на границите в рамките на Шингенското пространство".

При преценка на наличните доказателствени средства, обосновано е прието от административният орган, че чужденецът не отговаря на разпоредбата на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. От приетите по делото писмени доказателства, представеното становище от Държавна агенция "Национална сигурност" (ДАНС), се установява, че е правилен и обоснован извода на административния орган, че по делото не е доказано, че целта и условията на заявеното пребиваване в страната са действителни, тъй като макар жалбоподателят да не е идентифициран като заплахата за националната сигурност, той попада в хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 ЗЧРБ, тъй като са констатирани различия между твърденията на лицето при интервюто и приложените доказателства, за адреса на който ще прибивава, въз основа на което са възникнали съмнения за

миграционен риск.

Неоснователни са възраженията на жалбоподателя, че оспореният отказ следва да бъде отменен поради липса на изложени в същия фактически установявания, обосноваващи извод за липса на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ. В случая следва да се държи сметка за това, че на първо място визовият режим на всяка една страна е проявление на суверенитета на същата. Свързан е с ефективното упражняване политиките по защита на националната сигурност и опазване на обществения ред в страната. На второ място издаването на виза следва да бъде преценявано по скоро като производство по извършване на административна услуга, в който случай съществено от правна страна е неизвършването на самата услуга при твърдения от страна на жалбоподателя за наличие на предпоставките за осъществяването ѝ. По тази причина за отказите да бъде издадена виза е предвиден нарочен нормативноустановен формуляр, чиято форма и съдържание се установява да са били спазени, а съдържащите се правни изводи са били надлежно проверени от първоинстанционния съд, като провеждащ производство по съществото на спора. В този смисъл, процесният отказ не е издаден при липса на мотиви и в нарушение на материалноправните разпоредби. Отказът е съставен на формуляр по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /НУРИВОВР/. Обосновани са, макар и лаконично причините за постановяването му, включително е посочено правното основание за издаването му - чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 ЗЧРБ.

Доколкото жалбата се възприема за допустима по силата на чл. 10а, ал. 4 ЗЧРБ, съдът дължи произнасяне и по съдържащото се в нея оплакване за нарушение правото на личен и семеен живот на жалбоподателя. Съгласно чл. 8 от ЕКПЧОС и чл. 3 от Протокол № 4 към нея всеки има право на зачитане на неговия личен и семеен живот, на неговото жилище и тайната на неговата кореспонденция, а чл. 14 установява забрана за дискриминация.

С оглед събраните доказателства, настоящият съдебен състав намира и че не е налице нарушение на правото на чужденеца на личен и семеен живот, респ. забрана за дискриминация, произтичащи от разпоредбата на чл. 8 и чл. 14 от Европейската конвенция за защита правата на човека и основните свободи, каквито твърдение се правят с жалбата до АССГ. В тази връзка следва да се отбележи, че макар и формално изпълнено изискването на чл. 10а ал. 4 ЗЧРБ, в жалбата не са изложени конкретни доводи и обстоятелства, чрез които да се мотивира извода за нарушение на правото на личен и семеен живот на жалбоподателя, респ. нарушение на забраната за дискриминация. Видно от материалите по делото няма нито конкретни твърдения в тази насока, нито доказателства в подкрепа на декларативните твърдения за нарушения на права по ЕКПЧОС. Като се отчетат посочените по-горе обстоятелства, се установява наличието на обстоятелства за дерогация на правото по чл. 8, ал. 1 от Конвенцията. Не са установени по безспорен начин четири от необходимите изисквания от ЗЧРБ. Обосновава се извод на злоупотреба с права от страна на жалбоподателката предвид обстоятелството, че административният орган е представил убедителни доказателства за недобросъвестност от нейна страна. В случая ответникът е намерил за основателно да откаже издаване на виза, конкретно и на основанията от ЗЧРБ. Мотивите и представените от ответника писмени доказателства дават основание на съда да осъществи дължимия контрол за законосъобразност на отказа. Изложените факти и

обстоятелства несъмнено представляват данни, по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ. Изводът на ответния административния орган за наличие на основание по цитираните разпоредби не се опроверга от оспорващия по пътя на пълното насрещно доказване в съдебното производство. Жалбоподателят не представи категорични доказателства, които да оборят изводите на административния орган.

На следващо място, съдът обосновава извод, че отказът не нарушава съществено принципите на съразмерност, предвидени в чл. 6, ал. 2 и ал. 5 АПК, съгласно които административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава и административните органи трябва да се въздържат от актове и действия, които могат да причинят вреди явно несъизмерими с преследваната цел. Отказът съответства на целта на закона - да се отказва издаването на виза при наличието на предпоставките, визирани в нормата на чл. 10 ЗЧРБ. Преценката за обоснованост на влизането в Р. България принадлежи на компетентния орган. По изложените съображения оспореният отказ е постановен при правилно приложение на материалния закон, съобразно преследваните с него цели и без да е допуснато нарушение на принципа за пропорционалност по чл. 27, § 2 от Директива 2004/38/ЕО. В контекста на изложеното съдът намира, че издаденият отказ отговаря на условията за редовно действие на административните актове и предполага отхвърляне на предявеното срещу него оспорване.

По делото се твърди, че тъй като отказът е немотивиран, то той противоречи на чл. 14 от ЕКПЧ. Предвид това оплакване, съдът приема, че то релевира на нарушение на чл. 14 от Конвенцията, озаглавен Забрана от дискриминация и според който: упражняването на правата и свободите, изложени в тази Конвенция, следва да бъде осигурено без всякаква дискриминация, основана на пол, раса, цвят на кожата, език, религия, политически и други убеждения, национален или социален произход, принадлежност към национално малцинство, имущество, рождение или друг някакъв признак. На това основание се иска отмяна на акта на основание чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ, тъй като съгласно разпоредбата на чл. 10а, ал. 4 от ЗЧРБ отказите за издаване на визи по чл. 9а, ал. 2, т. 4 – виза "Д", не подлежат на обжалване по съдебен ред, освен когато лицето претендира засягане на основни права и свободи по Европейската конвенция за правата на човека. Съгласно чл. 30, ал. 2 от НАРЕДБА за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим /НУРИВОВР/, консулските длъжностни лица издават или отказват издаването на виза за дългосрочно пребиваване след разрешение от дирекция "К. отношения" въз основа на мотивирано становище на службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция "Национална сигурност" освен в случаите по чл. 35, ал. 2. Съгласуването се извършва по ред и в срокове, определени в инструкция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция "Национална сигурност". По-горе се посочи, че в рамките на административно производство, в което са обсъдени приложените към заявлението документи, както и становище на ДАНС, което дава отрицателно становище за уважаване на заявлението, което на базата на документите по преписката е достатъчно основание за постановяване на обжалвания отказ В този смисъл не може да се приеме, че отказът е немотивиран и поради това – дискриминационен по отношение на жалбоподателката.

Предвид гореизложеното, и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът приема, че жалбата е неоснователна.

Въз основа на гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. А. /А. А./, сирийска гражданка, живуща понастоящем в Република Т., [населено място], чрез_адв. П. С. Д.-САК, със съд. адрес: [населено място], [улица], ет.1, срещу Отказ за издаване на виза от Генералното консулство на Р. България в И., издаден от завеждащ консулска служба при посолството на Република България в И. Р. Т.. Отказът е издаден на основание чл. 10, ал. 1, т. 9, т. 17, т. 22 и т. 24 от ЗЧРБ, доколкото след извършени проверки, че събиращите семейството си чужди граждани с получена закрила в Република България, реално не пребивават в страната, нямат осигурено жилище, нямат задължително здравно осигуряване, съответно средства за издръжка, за да не прибягват членовете на семейството им до системата за социално подпомагане, липсва свидетелство за съдимост при подаване на заявлението.

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.